

Ffs
Foreningen for
svineproduktionsteknikere

SVINEPRODUKTION

i

UK

Rapport fra studietur til England
14. til 19. september 2008
Foreningen for Svineproduktionsteknikere

Indholdsfortegnelse

Deltagerliste.....	3
Forord.....	4
Generelt om svineproduktion i UK.....	5
Økonomi.....	7
Rådgivning.....	7
Reproduktion, avl og KS.....	8
Staldsystemer.....	9
Foder.....	9
Sundhed.....	10
Miljø.....	11
Dyrevelfærd.....	11
Besætnings- og virksomhedsbesøg.....	12

Deltagerliste

Peter Mark Nielsen	Landbo Midt Øst, Samsøvej 33 - 8382 Hinnerup
Dorthe Frederiksen	Landbo Midt Øst, Samsøvej 33 - 8382 Hinnerup
Henning Bang	HEDEGAARD Agro, Nordre Havnegade 3, 9400 Nr. Sundby
Britta Aaskoven	LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev
Knud-Erik Nielsen	LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev
Pernille Elkjær	Syddansk Svinerådgivning, Billundvej 3, 6500 Vojens
Svend Bülow	Svinerådgivning Vest, Birk Center Park, 7400 Herning
Heidi Dige	HATTING KS, Oensvej 48, 8700 Horsens
Berit Frost Jensen	LRØ Svineafdeling Erhvervsbyvej 13 - 8700 Horsens
Linda Sandberg Pedersen	Centrovic, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg
Susanne Andersen	Centrovic, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg
Jette Agnes Sandager	Gefion Svinerådgivning, Bragesvej 18, 4100 Ringsted
Jens Martin Strager	Dansk Svineproduktion, Afd. for Stalde og Produktions systemer, Vinkelvej 11, 8620 Kjellerup
Hanne Nissen	Dansk Svineproduktion, Afd. for Stalde og Produktions-systemer, Drejervej 7, 6600 Vejen
Ib Dahl Jensen	Dansk Svineproduktion, Afd. For Ernæring og Reproduktion, Vinkelvej 11, 8620 Kjellerup
Per Ole Rasmussen	Krårup Møllevej 24, 4930 Maribo

Forord

Foreningen for Svineproduktionsteknikere (FFS) arrangerer hvert år en studietur og i år gik turen til England.

Formålet med studieturen var at studere svinesektoren i England gennem besøg på forskellige landbrug, samt andre virksomheder, foreninger, institutioner og lignende med relation til svineproduktion.

Programmet bød på mange spændende besøg på farme og virksomheder af meget forskellig karakter.

Den engelske svineproduktion foregår i langt højere grad end i Danmark på friland. Branchen som helhed er præget af at svineproduktionen er halveret i de seneste 10 år. Det er svært at tiltrække nye medarbejdere og investeringer i nye produktionsanlæg og udvikling af produktionen som helhed er inde i en negativ spiral. Strukturudviklingen er længere fremme i UK end i Danmark. Ganske få firmaer sidder på en meget stor del af produktionen. Kontraktproduktion hvor landmænd betales et fast beløb for at passe andre firmaers grise i egne stalde er vidt udbredt.

Denne rapport er udarbejdet med baggrund af informationer indhentet fra kilder mødt på turen. FFS videregiver disse informationer i bedste tro, men det skal nævnes at FFS ikke kan garantere for fuldstændigheden af oplysninger, som er offentliggjort i rapporten.

En stor tak til sponsorer der har ydet støtte til turen.

DANISH CROWN, Marsvej 43, 8960 Randers SØ
Bjerringbrovægte, Skovmarken 10, Vindum, 8850 Bjerringbro
Euro Vet., Liljehaven 91, 2765 Smørum
Spiraflex, Ursusvej 16, Skovby, 8464 Galten
Hatting KS, Oensvej 48, Hatting, 8700 Horsens

Endvidere tak til Dansk Svineproduktion for hjælp til planlægning af turen.

Generelt om svineproduktion i UK

England har 49,8 mio. indbyggere, som lever på 242.514 km² land (DK = 43.000 km²).

I 2008 er der blevet produceret 9,05 mio. svin hvilket tal er lidt lavere end i 2007, hvor tallet var 9,3 mio., og man forventer en yderligere nedgang til 8,7 mio. i 2009.

Englænderne spiser i gennemsnit 76 kg kød årligt, hvilket er på niveau med Danmark; men i forhold til Danmark udgør svinekødet en mindre andel af det totale forbrug af kød.

BPEX (British Pig Executive) svarer til vores DMA indenfor svineproduktions- området. For hvert svin der bliver slagtet får BPEX 0,95 £, som giver 10,2 mio. £ om året. Heraf går 50 pct. til forskning og rådgivning, 30 pct. til markedsføring og 20 pct. til andet. Der var fire rådgivere til hele landet og deres rådgivning var gratis.

Strukturudvikling

Der har ikke været fikserede søer i England siden 1999.

40 pct. (172.000) af søerne er frilandssøer og 60 pct. (258.000) er indendørs. Gennemsnitsstørrelsen på en indendørsbesætning er 200 søer, mens en udendørsbesætning i gennemsnit har 600 søer. Der praktiseres ofte tre ugers drift og der produceres i gennemsnit ca. 20,1 slagtesvin pr. årssø (DK = 24,5).

92 pct. af hangrisene bliver ikke kastreret. Der testes ikke for lugten i kødet, da det er for dyrt og der primært kun produceres til hjemmemarkedet, hvor forbrugerne ikke går meget op i om kødet lugter!

1.600 producenter producerer 92 pct. af slagtesvinene. Ca. 270.900 slagtesvin produceres på friland. Den gennemsnitlige daglige tilvækst var i 2006 på 650 gram (DK = 861). Det er forbrugerne, der holder gang i frilandsproduktionen, men fremadrettet forventes det at frilandsproduktionen må reduceres på grund af skærpede miljøkrav.

35 pct. af svineproduktionen i England sker på kontrakt hvor firmaer eller privatpersoner leverer: grise, foder, dyrlæge/medicin og rådgivning til producenterne. Producenten står for bygninger og arbejdskraft, samt for anvendelse af gyllen. De skal så til gengæld lægge bygninger, vand, strøm, halm og arbejdskraft til. Et selskab som Tulip har for eksempel 30.000 søer på kontrakt ved ca. 220 landmænd. De leverer en speciel gris til kæden Waitrose (født udendørs, speciel race osv.). Andre selskaber kan være familieejede, som for eksempel Easey med 25.000 søer på kontrakt. Generelt produceres der på to enheder - sobesætninger samt FRATS, og der køres alt ind alt ud i FRATS besætningerne. Kontrakterne gælder kun for hold til hold, derfor er der ikke investeret i bygninger og inventar de sidste 30 år. Prisen for et produceret svin er ca. 11-12 £, plus bonus for god foderudnyttelse.

Arbejdsforhold og uddannelse

Normal skolegang er indtil det 17. år, hvor man det sidste år får en erhvervsintroduktion. Der findes ingen landmandsuddannelser, så viden inden for dette felt opnås ude i besætningerne og ofte fra far til søn.

Det er svært at tiltrække arbejdskraft til svineproduktionen, da det ikke giver prestige. Lønnen er heller ikke høj - 18.000 £ pr. år hvor en chauffør til sammenligning får 32.000 £ pr. år.

De små selvstændige produktioner har haft svært ved at overleve, og mange af dem har indgået en kontraktproduktion, hvor en del så kun er svineproducenter på deltid.

BPEX har en hjemmeside hvor de blandt andet giver staldtips. De skriver også artikler i fagmagasiner, samt laver er slags håndbogsblade over aktuelle emner. Disse bliver uddelt sammen med landbrugsmagasiner. De fire gratis rådgivere bliver ikke kontaktet ofte af producenterne, da der ikke er tradition for at søge rådgivning.

En anden organisation - NPA (National Pig Association) betales der kontingent til. 400 producenter (85 pct.), 83 følgevirkksomheder, samt 90 fra andre erhverv er medlemmer. NPA er en del af NFU (National Farmer Union) og får tilskud herfra. Producenterne betaler medlemskab pr. so/slagtesvin og får 50 pct. reduktion hvis de er medlem af NFU.

Det er vigtigt for NPA at repræsentere medlemmerne i det politiske system og de har en Webside samt fagmagasinet - Pig World.

De tilstræber at holde regionale netværksmøder en gang årligt, samt 1-2 landsmøder med aktuelle faglige indlæg. Derudover prøver de at oprette netværksgrupper for yngre producenter samt medarbejdere som blandt andet sendes til Agromek på foreningens regning.

Slagteri og afsætning

Der slagtes 9,3 mio. svin i England, hvilket svarer til 707.850 tons kød. Der er 400.000 søer, hvoraf 40 pct. er på friland. Der importeres et mindre antal grise fra Irland.

Afregningsprisen ligger pt. mellem 137-141 pence pr. kg. 99 pct. af slagtesøerne går til Tyskland, til en notering på 90 pct. af slagtesvinenoteringen.

Der er 173 små og større slagterier i England. 18 slagterier slagter 92 pct. af grisene og to slagterier slagter 60 pct. af grisene (Tulip og Vion)

Slagtevægten ligger omkring de 76,8 kg med en gns. kødprocent på ca. 62 pct. (14 mm rygspæk (ikke sammenlignelig med DK kødprocent)). En højere slagtevægt er ønsket, men så passer stykkerne ikke til kvalitetsindpakningen. Der findes seks

kategorier af kvaliteten på kødet lige fra standard over økologisk og sundt til 1. classes.

Der importeres mange midterstykker, da englænderne spiser meget bacon, og færre forender. 23 mio. midterstykker skal der til for at dække deres behov, mens de kun behøver 6 mio. forender.

Økonomi

Økonomien har generelt være meget dårlig over de sidste fire år.

Tab	
2004-2006	2 £ pr. slagtesvin
2007	7 £ pr. slagtesvin
2008 indtil nu	30 £ pr. slagtesvin

Der er ikke bygget eller investeret i stalde af betydning over de sidst mange år, så bygningsmassen er generelt nedslidt. Investering i nye bygninger kan kun dårligt forrentes. Gruppen så et byggeri med 4.800 stipladser med gulv af fuldspalter af plast og naturlig ventilation til en kostpris på 1,2 mil. £, svarende til ca. 2.500 kr. stiplads.

Foderomkostninger ligger på ca.
13,4 £ pr. gris fra 7-39 kg
26,84 £ pr. gris fra 40-102 kg

Rådgivning

Der er ikke tradition for den rådgivningspraksis, som vi kender fra Danmark. Dette skyldes en stor selvstændighedsfølelse hos de engelske landmænd og at de er meget bange for smitte udefra. Særligt siden de store udbrud af Kogalskab, Mund- og Klovesyge og Svinepest.

BPEX som er British Pig Executive, har for nylig opstartet projekt Knowledge Transfer (Viden-flytning). Der var ansat fire rådgivere, som dækker hele den engelske svineproduktion.

De havde gjort et stort stykke arbejde i at udforme produktblade i stil med "best praxis".

Erfaringen er at det er vanskeligt at ændre vaner hos producenterne, derfor var deres managementrådgivning også præget af, hvilke muligheder der var i den enkelte besætning. Var der nok og relevant personale, kunne der være andre muligheder for at optimere indtjeningen.

De har også etableret ERFA grupper hvor rådgiverne kunne belyse et emne til flere producenter samtidigt, men opstarten var præget af at producenterne indbyrdes manglede lyst til at dele viden med andre landmænd (konkurrenter).

Sundhedsovervågning består i at producenten får fire årlige besøg af dyrlægen, samt tilbagemelding fra slagteriet på salmonella, ormepletter på lever, lungeforandringer, brysthindear, samt sår i huden. De kunne ikke levere slagtesvin til de store slagterier, hvis ikke de deltog i sundhedsovervågningen. Vedrørende salmonella var det kun overvågning, der var ingen sanktioner i det.

Velfærdskontrollen blev udført en gang årligt, som oftest af besætningsdyrlægen.

De havde stor succes med information via internet, blogs, og mail til mange producenter, men desværre er der stadig en del som ikke har internet forbindelse.

Af øvrige rådgivere udover BPEX er der firmarådgivere og enkelte private rådgivere. Det er primært foderfirmaer og sælgere af staldudstyr, staldovervågning og andet tilbehør i svineproduktionen, der udgør denne del.

Reproduktion, avl og KS

På Bedfordia Farming (kontraktproduktion 25.000 søer) som gruppen besøgte blev der kørt to forskellige avlsstrategier (Hampshire og Pietrain) til produktion af slagtesvin på de to gårde - Highfiels og Arnoe. Et stort ønske er dog at få lov til at købe Duroc fra Danmark, da de har set de gode avlsegenskaber.

Der bruges 99 pct. KS. Sæden købes fra PIC, som leverer sæden to gange om ugen. Sæden bruges i fire døgn.

	Highfiels	Arnoe
Totalfødte grise pr. kuld	12,1	11,7
Kuld pr. so pr. år	2,25	2,20
Udskiftning pr. år, pct.	51	50

Slagteriet BQP (kontraktproduktion 30.000 søer) kørte med 30 forskellige genetiske variationer. De mest almindelige orneracer til produktion af slagtesvin er PIC 337, som består af Pietrain, Duroc og Yorkshire.

Af andre ikke så almindelige racer findes der Berkshire Board, Gloucestershire Old Spot Boar og vildsvin.

Søer til udendørs produktion er Landrace / Rød Duroc og til indendørs produktion er det Landrace / Hvid Duroc og Cambridge.

Staldsystemer

Gruppen så ingen nye staldsystemer. Generelt gør englænderne i den sydlige del af England ikke så meget ud af deres stalde. Det skyldes bl.a. det noget mildere klima de har i forhold til Danmark. Kun få gange om vinteren kommer temperaturen under frysepunktet.

Mange steder bliver der stadig produceret grise i bygninger som er 200 år gamle, da der de sidste 30 år ikke er bygget mange nye stalde, hvilket skyldes at svineproduktionen i England er meget usikker. Blandt andet har England været ramt af BSE, Mund- og klovesyge samt PMWS, dette har holdt mange tilbage med svineproduktionen.

En stor del af svineproduktionen foregår på friland. Det betyder at der ikke er brug for store dyre produktionssystemer. Til udendørsproduktion anvendes farehytter, som dem der bruges i Danmark. Der er store hytter til drægtige- og fravænnede søer. Smågrisene og slagtesvin har adgang til telthytter.

Drægtige søer

Farehytter

Foder

I UK er fordelingen af besætninger der indkøber færdigfoder versus besætninger med hjemmeblanding ikke væsentlig forskellig fra Danmark.

Korndelen i færdigblandingerne består hovedsagelig af hvede, mens hjemmeblandere i stor udstrækning også anvender byg. En stor del af produktionen foregår i anlæg med anvendelse af strøelse og byggen dyrkes blandt andet derfor for halmens skyld. Der anvendes undtagelsesvis havre for fibrenes skyld. Triticale bruges i mindre udstrækning, mens rug stort set ikke bruges i svinefoder. I hovedtræk altså en situation meget lig den danske.

Færdigfoder indeholder i høj grad korn og kornbiprodukter, såsom hvede strømel, risklid. Restprodukter fra madindustrien, hvor der ikke indgår kød bliver i nogen grad anvendt i foderfabrikkerne.

Den største proteinkilde er afskallet sojaskrå. Der bruges lidt rapsskrå mens solsikkerkrå næsten ikke bliver brugt. Fiskemel bruges i mindre udstrækning. I startblandinger til smågrise indgår der i nogle tilfælde hele sojabønner.

Der tilsættes i stor udstrækning Xylanase og Phytase samt organiske syrer. Der tilsættes også i stor udstrækning syntetiske aminosyrer, fuldstændig som i Danmark.

Sundhed

UK har ikke et nationalt sundhedsprogram med regulære besøg, men hvert firma har sit eget sundhedssystem. Dyrlægebesøg foregår normalt én gang i kvartalet og sundhedsrapport skrives én gang årligt.

Rutinemæssig sanering: I udendørsbesætninger var det udbredt praksis at sobesætningerne totalsaneres efter 6. læg. Det foregår således: Efter at besætningen er startet op indkøbes ingen dyr. Der slagtes løbende kun det allerhøjeste nødvendige antal søer. Når besætningen når frem til 6. læg slagtes ugehold i takt med at de fravænnenes. Hytterne rengøres/reparerer/udskiftes og flyttes til nyt areal hvor der i mellemtiden er løbet dyr, som nu er klar til faring, altså fuld produktion igen med det samme. Besætningen saneres altså helt uden produktionstab, og ifølge producenterne giver det et kæmpe løft sundhedsmæssigt!

BPEX (British Pig Executive) har deres eget sundhedsprogram: Det omfatter blandt andet Salmonella, PCV2-vacciner PMWS og PRRS. Programmet startede juli 2005, koster hvert medlem 1.000 kr. og over 700 gårde er med. Dyrene undersøges på slagterierne for lungesyge.

Salmonella: Bekæmpelse af salmonella foregår ud fra en national handlingsplan. Cirka 25 pct. har salmonella – 10 pct. er målet. Planen skal minimere fødevarerisikoen og er baseret på kødsaftprøver. Der er tre niveauer: Niveau 3 mindre end 75 pct., niveau 2 mindre end 50 pct., og niveau 1 mindre end 25 pct. Hvis prøverne ikke er under 25 pct. træder en aktionsplan til. Hvis der i produktionen er under 10 pct. grise med salmonella udstedes et diplom.

PCV2-vacciner PMWS: Her kører et frivilligt nationalt program hvor de producenter der ønsker det har kunnet få vaccinen gratis. Producenterne er meget glade for brugen af vaccinen. 467 besætninger med 298.561 søer har deltaget i det nationale vaccinationsprogram, svarende til 67 pct. af søerne. Vaccinerne har vist sig at have god effekt og ser også ud til at virke på andre forhold. Det giver fx også flere fravænnede grise pr. årssø. Dermed regner englænderne med, at kunne bringe antallet af slagtede grise pr. årssø lidt højere op end de 22,5 de producerer i gennemsnit nu.

PRRS: Sygdommen er fordelt med 10 pct. af besætningerne i Sydøstengland og 63 pct. i andre områder af England. Nogle landmænd prøver at gøre noget for ikke at få sygdommen ved fx at købe andre produktioner op i området.

Dysenteri: Er ikke et stort problem og bliver saneret væk med det samme.

Skulderris: Ses i indendørs besætninger og anses som et velfærdsproblem.

Halebid: Er normalt ikke et problem i stalde hvor der anvendes strøelse.

Nysesygge: Der analyseres for nysesygge af grise til eksport.

Undersøgelser i øvrigt: MRSA og svinedysenteri.

Antibiotika: Det forsøges at reducere forbruget så meget som muligt, da der er fundet multiresistente stafylokokker, MRSA (Methacillin Resistent Staphylococcus Auneus).

Veterinary Laboratory Agency er et laboratorium der arbejder for staten og for forbedring af dyresundheden, VLA består af 100 dyrlæger fordelt på 16 laboratorier. Farlige sygdomme observeres fx svinepest og BSE. Landmanden indsender grisen, som så undersøges gratis og besætningsdyrlægen kan få hjælp herfra.

Miljø

Miljøkravene er ikke så strenge, som de er i Danmark. Der er ingen krav om hvor mange grise, der må gå pr. ha, eller i hvor mange år der må gå frilandsgrise på det samme stykke jord. Der bliver dog flyttet rundt efter to år, da det er det mest praktiske at gøre. Derefter indgår marken fire år i sædskiftet med hvede og roer.

På Bedfordia havde de startet Biogas anlæg op i 2005. Der blev brugt 40 pct. gylle og 60 pct. frugt, mælk, kød samt andet organisk materiale. Det var meget hemmeligt hvad der foregik i processen, så gruppen så kun bygningerne udefra, samt de store tanke. Der blev brugt strøm fra anlægget, medens varmen bruges i egne stalde. Forretningsideen var klart at man tjener pengene på at modtage affaldet. Især modtagelse af mælk fra mejerier med indhold af antibiotika gav rigtigt gode penge. På en af de andre farme, skulle de derfor til at opfører endnu et biogasanlæg.

Der måtte udbringes 300-350 kg. N pr ha. 250 kg N fra biogasanlægget, samt 100 kg N, som skulle være indkøbt kvælstof.

Dyrevelfærd

Den engelske forbruger går meget op i dyrevelfærd og det smitter meget af på svineproduktionen i England. Mange grise produceres på friland og ved indendørs produktion anvendes der meget halm.

Én gang om året kommer der velfærdskontrol i besætningen. Ofte er det

besætningsdyrlægen, som står for kontrollen. Overholder en kontraktproducent ikke dyrevelfærden, risikerer han opsigelse.

Det er ikke tilladt at kastrere grise i England. I frilandsbesætningen blev der heller ikke klippet haler.

Englænderne siger selv at engelsk svinekød ikke er kendt for god kvalitet, men for god dyrevelfærd. Der er lavet undersøgelser der fortæller, hvad englænderne synes om svineproduktionen i forskellige lande. Englænderne har ikke en dårlig opfattelse af hvordan danskerne behandler grisene – kun ca. 5 pct. mener grisene har det dårligt.

Besætnings- og virksomhedsbesøg

Gruppen var på følgende besøg på turen:

Mandag d. 15. september 2008

- BPEX i Millton Keynes, Buckinghamshire. BPEX er den engelske pendant til Dansk Svineproduktion (DSP).

BPEX er stiftet i 2006 og arbejder med rådgivning, forskning, miljø og udvikling. Fokustræder er specielt miljø, samt at udbrede allerede kendt viden i primærproduktionen for der igennem at forbedre produktionsresultaterne.

BPEX var sammen med øvrige afdelinger ved at sammenslutte sig i en fælles organisation "Engelsk Landbrug". Det var betalt af "promillemidler" fra både producenter og slagterier.

BPEX fungerer desuden som ekspertbistand til landbrugets politiske organisationer.

Tirsdag d. 16. september 2008

- Bedfordia Farming

Bedfordia Farming består af fire svinegårde, Highfields Farm 550 søer, Arnoe Farm 550 søer, samt Twinwoods Farm og Longwill Farm med hver 2.400 slagtesvinestipladser.

På dette besøg fik vi også præsenteret systemet Visual Image Analysis (VIA). VIA er en scanningsteknik, der via kameraer kan måle vægt på levende grise og som anvendes til at måle tilvækst samt observering af sundhed ud fra vækstkurver.

Systemet består af et kamera der fotograferer grisen set fra oven og måler dens omkreds uden hoved, nakke og hale. Arealet relaterer til grisens vægt med 3 pct. margen.

Det forsøges at udvikle et robust og simpelt system, der kan bruges over nettet. En pakke med fire digitalkameraer, scanner, analyse/rapportmodul, remote og web-rapportering, internetafgang koster ca. 30.000 kr

Gruppen besøgte slagtesvinestaldene og så på biogasanlæg.

Tanke til opbevaring af biogas

Slagtesvinestier med plastspalter

Biogasanlægget omsætter 40 pct. svinegylle (210.000 tons gylle pumpes under jorden) og 60 pct. madaffald (kød fra industri). Generatorerne producerer varme og elektricitet. Hele soanlægget varmes op med gassen. Den afgassede gylle gemmes i to store rustfri ståltanke á 4750 m³. Der fyldes 100 tons pr. dag i hver beholder. Der er kapacitet til opbevaring i seks måneder.

Onsdag d. 17. september 2008

Besøg hos Dalehead Food / Waitrose som er ejet af Tulip

Der er 9.000 ansatte på 19 afdelinger fordelt i England. Der sælges 395.000 tons kød om året.

Dalehead producerer hovedsageligt kød til supermarkedskæden Waitrose, hvilket svarer nogenlunde til Irma i Danmark.

Slagteriet BQP ejer 30.000 søer inkl. fuld slagtesvineproduktion og står for 8 pct. af UK's totale produktion. BQP har kontrakter med den enkelte landmand, som lægger stald, varme, vand foder og arbejdskraft til. BQP lægger besætning til. BQP laver deres eget foder, hvor landmanden køber foderet fra.

250 svineproducenter er tilknyttet denne kontraktproduktion. Alle slagtesvin er opstaldet på friland

Vi var på rundvisning på fabrikken, hvor der kun var opskæring. Der blev opskåret både svin og lam. På svinesiden var det kun baconopskæring der foregik. Der bliver lavet to slags bacon. Det ene produkt bliver røget i rygeovn, og det andet blev saltet. Hygiejnen og arbejdsmiljøet levede ikke op til dansk standard.

Torsdag d. 18. september 2008

Besøg 1,2 og 4 foregik på hotellet hvor producent, dyrlæge og NPA holdt indlæg for os.

1. besøg

Chris Easey fortalte om deres familieforretning

Faderen havde startet virksomheden i 1983 og siden er Chris og hans bror kommet med.

I dag ejer virksomheden 25.000 søer og leverer ca. 12.000 slagtesvin pr. uge til slagteri (80 pct. fra udeproduktion). Til firmaet er knyttet 180 kontraktproduktioner. Firmaet selv ejer kun dyr, ingen produktionsanlæg.

Smågrise samt foder bliver leveret til de kontraktproducerende landmænd, der står for at skulle fede grisene op til slagtning. Landmanden får et beløb svarende til 120-130 dkr. pr. gris, til at dække omkostningerne til arbejde og forrentning af stalden. Gode produktionsresultater honoreres med en bonus, men gentagne dårlige resultater vil betyde at firmaet ikke forlænger kontrakten. Hver producent får et ugentligt besøg af en af firmaets fem produktionsfolk og firmaets tre dyrlæger står for den veterinære rådgivning.

Virksomhedens strategi er at kontraktproducenter ikke skal tænke på de økonomiske udsving, da producenterne bliver afregnet ud fra antal producerede grise.

2. besøg

Vet. Ian Dennis fortalte om sin private dyrlægepraksis, som bestod af otte personer, heraf er fire beskæftiget med griseproduktionen. Kunderne er lige fra hobbybrug til store udendørsbesætninger. Klinikken arbejdede ud fra at besøgsrapporter ikke måtte fylde mere end ½ side og at skemaer skulle være enkle og overskuelige.

3. besøg

Gruppen besøgte Veterinary Laboratory Agency (statens veterinære laboratorier). Laboratoriet står til rådighed, når der er tvivl ved diagnosticering af sygdomssymptomer. Laboratoriets opgave er også at hjælpe regeringen, med at vurdere risikoen ved sygdomsudbrud og udarbejde handlingsplaner.

4. besøg

Dr. Zoe Davies fra National pig association (NPA) besøgte gruppen på hotellet. NPA er en organisation, der arbejder for svineproducenterne. De har 400 medlemmer, som står for 80 pct. af produktionen. Endvidere har NPA 80 virksomheder som medlemmer, der enten er slagteri eller forarbejdningsindustri. Et eksempel er at NPA i en tid med høje foderpriser forsøger at forklare forbrugeren hvorfor fødevarerne dermed kommer til at koste mere. Opgaverne er også at skabe interesse for unge (komende) svineproducenter, dyrlæger og medarbejdere i branchen.

Fredag d. 19. september 2008

- Blyth Burgh Free-Range Pork v/Jimmy Butler

Besætningerne består af to adskilte produktioner med henholdsvis 1.200 søer på den ene produktion og 800 søer på den anden. Der er egen ornestation med plads til 11 orner, hvorfra de laver Intern KS som anvendes til 99 pct. af søerne. De køber Landrace/Duroc polte ind til besætningen, hvor der køres med 40 pct. udskiftning.

Der blev ikke brugt rådgivning på farmene, kun i forbindelse med etableringen for ca. otte år siden.

Slagtesvin på friland.

Bedrifterne blev drevet af Jimmy Butler og hans to sønner. Grisene fra de 1.200 frilandssøer blev leveret til seks forskellige aftagere. Grisene fra de 800 søer blev alle leveret til TULIP (Waitrose). Grisene indbragte en merpris på 20 pct., men også en masse arbejde med marketing og logistik, når 400 grise om ugen skulle leveres til syv forskellige aftagere. Besætningerne blev totalsaneret ca. hvert 3. år, hvilket gav et kvantespring sundhedsmæssigt hver gang oplyste Butler. Der blev spurgt til eventuelle salmonellaproblemer i UK, hvilket kunne være et problem i udendørs grisene, men hverken for aftagerne eller forbrugerne var det af større interesse.

Jimmy Butler sagde, at han havde problemer med ornelugten, når han skulle levere grise til de forskellige aftagere, hvorfor de udelukkende fik leveret sogrise.

Jimmy Butler var optimistisk med hensyn til fremtiden og bedrifternes overlevelse.